

Til Social- og Ældreudvalget

Vi (Aktionsgruppen for Børns Velfærd) ønsker foretræde for udvalget vedrørende regeringens udspil "Børnene Først".

Vi er bekymret for udspillet, som lægger op til flere tidligere anbringelser – også med tvang samt flere bortadoptioner – også med tvang. Disse "redskaber" i socialt arbejde er yderst indgribende for børn og familier, og der er megen forskning, der dokumenterer, hvor galt det går anbragte børn senere i livet, mens der ingen forskning er, der kan underbygge, at flere og tidligere anbringelser vil virke positivt. Med dette skifte i det sociale arbejde og med den udmeldte finansieringsplan vil udspillet medføre en væsentlig forringelse af det forebyggende arbejde med børn og familier. Dette vil sætte en indsats, som har været bygget op over flere årtier, kraftigt tilbage.

Vi har allerede lovgivning, der sætter barnet i centrum, stiller krav om børneinddragelse og giver rettigheder til børn. Men som Rigsrevisionen har påpeget i 10 år, så overholdes lovgivningen ikke i praksis. Instrumenterne i udspillet "Børnene Først" udgør ikke løsninger på de problemstillinger, der er i praksis, men rammer skævt forbi og risikerer at gøre yderligere skade på de allermost udsatte børn og på den store grænzegruppe af børn, der har brug for støtte, indsatser og forebyggende tiltag gennem opvæksten. Vi anbefaler derfor, at Folketinget tildeler sig selv et *moratorium*, altså en tænkepause og stiller forhandlingerne i bero indtil:

1. Det er blevet undersøgt, om det lancerede socialpolitiske paradigmeskifte fra at se barn, familie og slægt som indbyrdes forbundne til at opfatte barnet som et individ løsrevet fra sit biologiske ophav og sin slægt vil gavne børnene?
2. Der er udarbejdet et solidt fagligt grundlag for at gå videre med forhandlingerne. Herunder bør der indsamles mere viden og laves undersøgelser på baggrund af eksisterende data, der belyser hvordan anvendelse af underretninger, forebyggende indsatser, anbringelser og tvangsbortadoptioner virker.
3. Lovmedholdeligheden i sager om anbringelser er blevet væsentligt forbedret, jf. den mangeårige kritik fra Rigsrevisionen og Statsrevisorerne, før yderligere voldsomme indgreb i børns og familiers liv iværksættes.
4. Der er fremlagt viden om grundlaget for anbringelser, herunder forløbet forud for de sene anbringelser. Dokumentationen for "flere tidlige anbringelser" hænges alene op på en rapport fra VIVE, men hvor forskerne selv understreger, at man ikke herfra kan udlede et grundlag for flere tidlige anbringelser, da rapporten intet indeholder om årsagssammenhænge. De fem centrale spørgsmål, der er fremsat i rapporten fra VIVE, bør undersøges i perioden for moratoriet¹:
 - Hvilken og hvor meget støtte har disse unge og deres familier modtaget forud for anbringelse?
 - Har der manglet adækvat hjælp tidligere?
 - Eller er der tale om unge og familier med pludseligt opståede problemer, som er så store, at anbringelse er nødvendig?
 - Eller er det familier, der selv kæmper med problemerne i længere tid, som kunne have været hjulpet?
 - Har der for disse unge været et anbringelsesgrundlag på et tidligere tidspunkt?

Faktum er, at vi ikke kan forudsige, hvem det er, der vil blive anbragt som 12-årige eller senere, når børnene er små.

5. Det er undersøgt, hvilke opgørelser eller undersøgelser, der giver grundlag for, at forældrene så ensidigt ses som årsag til børns problemer, mens andre problemskabende forhold ikke behandles. Det er der ikke belæg for ifølge årsagerne til underretningerne i underretningsstatistikken.
6. Fattigheds indvirkning på børns trivsel er kortlagt og drøftet særskilt, herunder hvordan indsatsen i udspillet målrettes de 60.000 børn, som lever i fattigdom i Danmark.

¹ Se side 10 i <https://www.vive.dk/media/pure/15215/4503480>

7. Det bliver afklaret, hvilken dokumentation der kan begrunde, at udspillet fokuserer på vold og overgreb, når vold og overgreb ikke er dominerende i årsagsbilledet for underretninger og anbringelser.

Vi ser frem til at modtage forslag til datoer for vores foretræde. Når datoen for foretrædet er fastlagt, vil vi vende tilbage med, hvem der deltager fra aktionsgruppen.

Med venlig hilsen

På aktionsgruppens vegne,
Niels Christian Barkholt

Vedlagt:

- Aktionsgruppen for Børns Velfærds onepager
- Artikel: *Regeringens udspil: Børnene Først – en kritisk perspektivering*, der indgår i tidsskriftet SOC DOK – platform for socialpolitisk dokumentation og debat, 3. årgang, nr.1, marts 2021.